

БІБЛІОТЕКА ЗАПРОШУЄ ЧИТАЧІВ

Особливості популяризації книги серед молодших школярів

Відоме прислів'я говорить, що зустрічають «за одягом». Справді, зовнішній вигляд справляє на нас перше, найяскравіше враження. Це стосується не лише особистості, але й будь-якого закладу. І шкільна бібліотека в цьому випадку не є виключенням. Кожен, хто заходить до бібліотеки, переступивши поріг, одразу звертає увагу на інтер'єр. Зрозуміло, що насамперед у будь-якій бібліотеці має панувати лад та чистота.

Адже розкидані абияк журнали, запилені стелажі, недбало поставлені книги на відкритих полицях фонду навряд чи додають бібліотеці привабливості та престижу й роблять її цікавим і бажаним місцем, куди школярській малечі захочеться приходити знову й знову. Із цього ми робимо простий висновок: початок шляху повернення уваги молодшого школяра (та й будь-якого читача взагалі) до книги лежить через необхідне естетичне оформлення інтер'єру бібліотечного приміщення.

У силу своїх вікових психологічних особливостей діти молодшого шкільного віку (особливо першокласники) звертають передусім увагу на те, що одразу «впадає у вічі», тобто помітне, яскраве, барвисте. Саме таким і повинні бути виставки, інформація, стенди, написи заголовків — виразними, контрастним, яскравими. Оригінальності та цікавості оформленню бібліотеки додадуть вдало дібрані художні елементи та деталі.

Наприклад, використання картинок-символів та емблем, включення до експозицій доречних художніх виробів, дитячих малюнків, поробок, макетів тощо. Якщо ви досить вигадливий бібліотекар і непогано володієте навичками дизайну, застосуйте в оформленні

інтер'єру художні вироби з лози, твори живопису та графіки, композиції з природних матеріалів.

Оформлення бібліотеки — не тільки спосіб створення своєрідного іміджу цього помешкання як осередку інформації та культури, але й засіб реалізації важливих бібліотечних завдань: пропаганди дитячої літератури, формування стійкого інтересу учня до книги, до процесу читання, допомоги дитині у виборі книг, сприяння різномановності тематики читання та ін.

Отже, у діяльності бібліотекаря значне місце посідають форми наочної пропаганди книги. Слід зауважити, що наочні матеріали в шкільній бібліотеці можуть бути різноманітними і за змістом, і за оформленням, але всі вони мають відповідати загальним вимогам: бути актуальними за тематикою; рекомендувати кращу за ідейним, художнім рівнем літературу тощо; бути доступними для сприйняття читацької аудиторії того вікового рівня, якому вони адресуються.

Існує декілька форм, засобами яких бібліотекар пропагує друковані видання, а з метою ефективності роботи доцільно використовувати їх у комплексі.

1. Книжкові виставки.

Виставка книг — традиційна форма пропаганди літератури. Серед книжкових виставок вирізняють тематичні та виставки нових надходжень.

Тематичні виставки — найбільш популярний та поширений вид виставок книг. Вони можуть бути різноманітними, у залежності від своєї мети. Наприклад, виставки, присвячені пам'ятним датам, календарним або народним святкам, письменникам-ювілярам або масовим заходам, які планує провести бібліотека тощо. Робота бібліотекаря зі створення тематичної виставки включає в себе кілька послідовних етапів:

- визначення категорії читачів та формулювання теми;
- визначення мети, відбір та систематизація необхідних книжкових видань;
- оформлення виставки (розстановка, впорядкування книг, підбір іншого матеріалу, написання назви виставки та інших текстів, наприклад епіграфів, цитат тощо);
- експонування виставки;
- аналіз ефективності.

Виставки нових надходжень можуть бути універсальними (книги, представлені на таких виставках, об'єднує час виходу у світ та надходження до бібліотеки) або відрізнятися за типами і видами видань (наприклад, «Знайомтесь: нові підручники», «Новинки ди-

тячої преси») чи за жанровим змістом, галузями знань («Нові книги про природу», «Новинки пригородницької літератури»).

У залежності від цільової спрямованості, книжкові виставки можуть бути постійно діючими, тимчасовими, внутрішньо бібліотечними та позабібліотечними (такі виставки книг можуть організовуватися, наприклад, під час відкритих уроків безпосередньо у класі).

Книжкові виставки можна назвати своєрідним обличчям бібліотеки. А обличчя, як відомо, цікаве тим, що воно не є кам'яним та непорушним, а постійно змінює свій вираз. Тому і виставки книг у бібліотеці мають якнайчастіше оновлюватися. Навіть постійно діючі книжкові виставки (наприклад, на патріотичну тематику) повинні регулярно поповнюватися новими виданнями, розширюватися, коригуватися тощо.

Організуючи виставки книг, що мають привернути увагу молодших школярів, бібліотекаряю буде доречно врахувати наступні рекомендації:

- 1) Ці виставки мають бути оформленими особливо барвисто, яскраво. Назви виставок повинні бути написані насиченими фарбами, виразним та чітким, краще друкованим шрифтом, добре сприйнятливими для дитячого ока літерами.
- 2) Виставки книг повинні містити у своєму складі порівняно невелику кількість видань, мати невеликий обсяг. Об'ємна виставка, у якій надто багато книг, буде заважкою для сприймання учнями молодшої школи. Велика кількість представлених книжок стомлює юних читачів, розсіює їхню увагу. Дитина може просто загубитися в потоці надлишкової інформації, і ефект книжкової виставки буде знижений. Крім того, книги для учнів початкової школи, як правило, самі по собі мають достатньо крупний шрифт та великий формат. Тому на виставці для 1–4 класів розмістити дуже багато книг буде просто незручно.
- 3) Додаткові елементи декору зроблять виставку цікавішою та привабливішою для маленьких читачів. Це можуть бути різноманітні орнаменти, штучні квіти, ляльки, іграшки, малюнки із зображенням літературних персонажів тощо. Наприклад, якщо виставка присвячена народознавству або українському фольклору, напис із її назвою можна оздобити ескізом національної вишивки, лялькою в українському вбранні. Якщо виставка представляє матеріал на природничу тематику, можна використати квітковий орнамент, невеликі зображення чи дитячі пластилінові поробки, що зображують рослини чи тварин, про яких ідеться у поданих виданнях.
- 4) Ефективність дитячої книжкової виставки можуть підвищити стислі коментарі до неї: невеликі текстові звернення,